

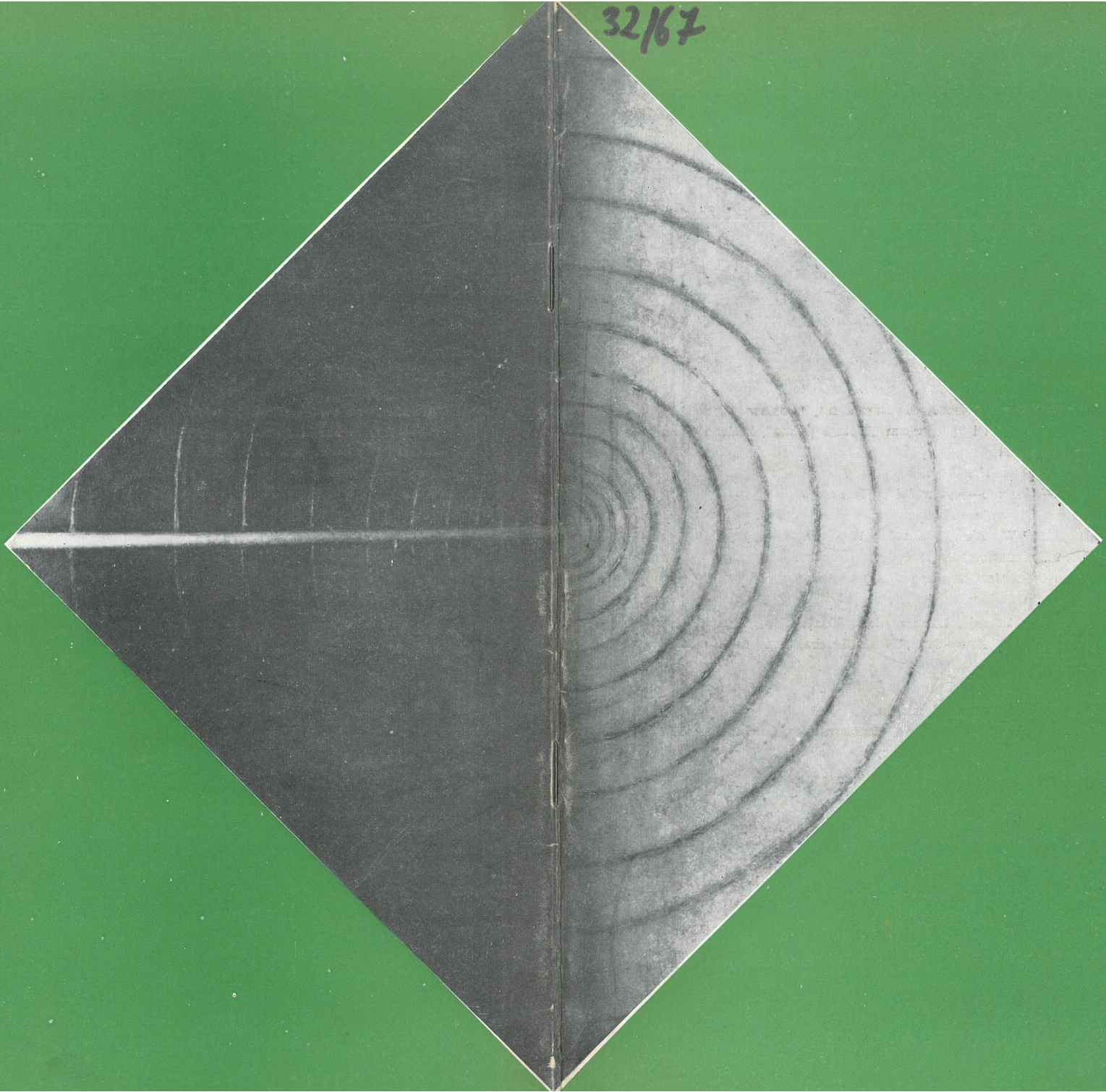
32/1967zach

**WYSTAWA MALARSTWA
STEFANA GIEROWSKIEGO**

ZWIĄZEK POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW
CENTRALNE BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH
WARSZAWA „ZACHĘTA” PLAC MAŁACHOWSKIEGO 3
LIPIEC 1967

32/67

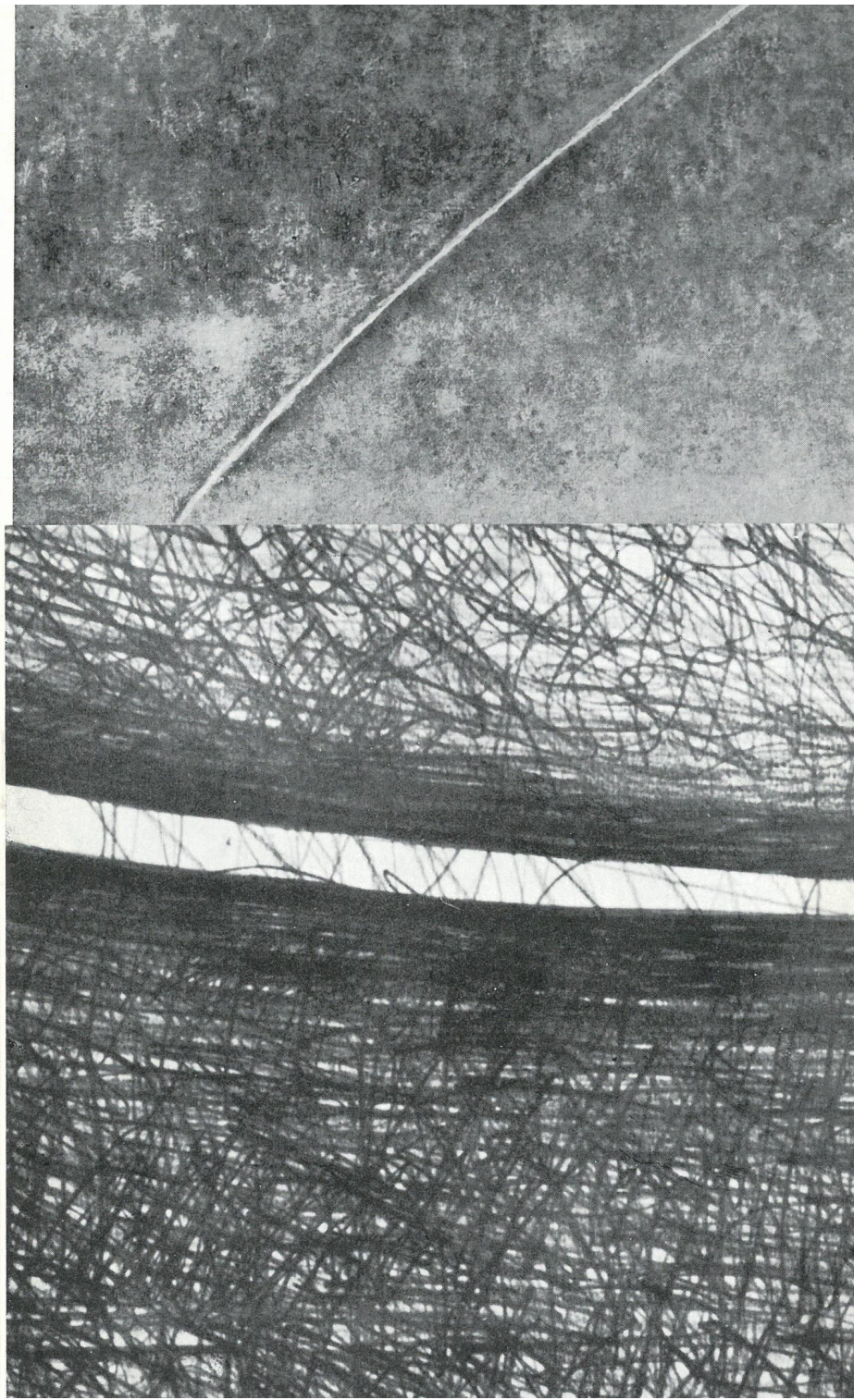
Stefan GIEROWSKI, Warszawa

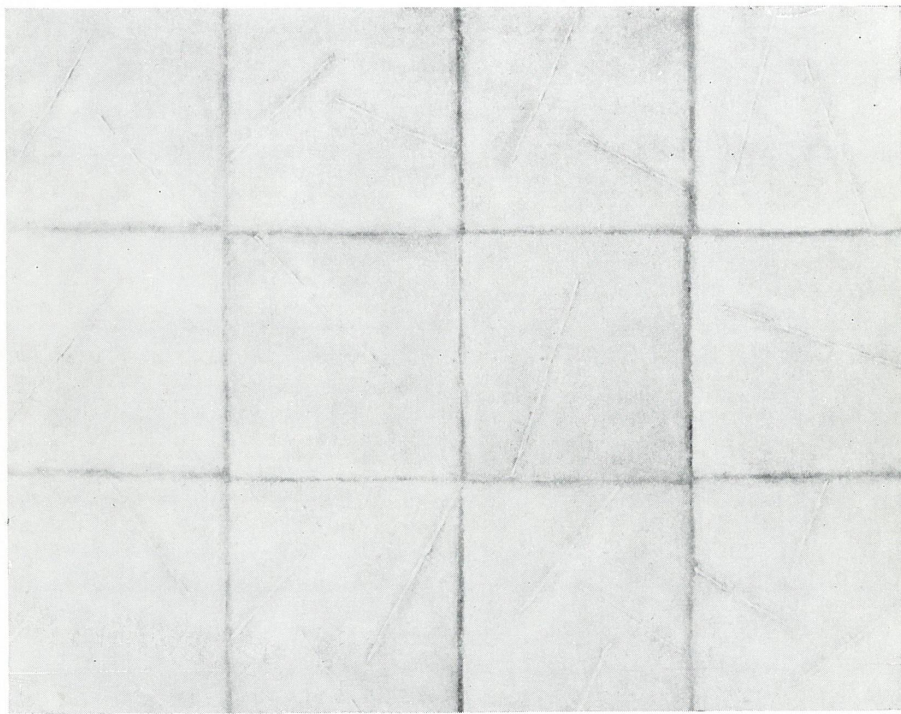
- 1925 Ur. w Częstochowie
- 1945/48 Studia w ASP w Krakowie w pracowniach prof. prof. Z. Pronaszki i K. Frycza
- 1949 Wystawa bieżąca Związku Polskich Artystów Plastyków w Kielcach, Kielce
- 1953 10 lat Ludowego Wojska Polskiego w Plastyce, Warszawa
- 1955 Wystawa indywidualna, Warszawa SARP
Konkurs z okazji V Festiwalu Młodzieży i Studentów, Warszawa — wyróżnienie w dziale malarstwa
Ogólnopolska Wystawa Młodej Plastyki, Warszawa Arsenal — nagroda
- 1956 Junge Generation. Polnische Kunstaussstellung, Berlin, Lipsk
- 1956/57 Dix Peintres Polonais, Bruksela, Gandawa
- 1957 Wystawa indywidualna, Warszawa Galeria Krzywe Koło
Wystawa Młodego Malarstwa i Rzeźby, Sopot — II nagroda
II Wystawa Sztuki Nowoczesnej, Warszawa — nagroda
Moderna Polska Umetnost, Belgrad, Lublana, Zagrzeb, Skopje
- 1958 I Salon Marcowy, Zakopane
Das Junge Polen, Alpbach
Europäisches Forum, Alpbach
- 1958/59 Wystawa indywidualna, Warszawa Galeria Krzywe Koło
5 Fittori Polacchi d'Oggi, Mediolan, Bolonia, Turyn, Neapol, Rzym
- 1959 Od Młodej Polski do Naszych Dni, Warszawa
II Salon Marcowy, Zakopane
III Wystawa Sztuki Nowoczesnej, Warszawa
Ausstellung Polnischer Künstler, Wuppertal
Mostra di Pittura Polacca Contemporanea, Wenecja
Pologne — 50 ans de peinture, Genewa
Neue Malerei aus Polen, wystawa objazdowa po NRF
I Biennale de Paris, Paryż
V Bienal de Sao Paulo, Sao Paulo
La Peinture Polonaise 1889—1959 (Femto ar Polskt), Bruksela, Sztokholm, Uppsala
- 1960 Wystawa indywidualna, Warszawa Galeria Krzywe Koło
Konfrontacje, Warszawa
- 1961 Wystawa Malarstwa z cyklu „Polskie Dzieło Plastyczne w XV-lecie PRL”, Warszawa
Wystawa indywidualna, Paryż Galerie Lacleche
Douze Peintres Polonais, Paryż
6 Contemporary Polish Painters, Nowy Jork
Polsk Maleri, Oslo

- 1961/62 15 Polish Painters, Nowy Jork, Toronto
- 1962 Les Peintres Polonais, Awinion
- 1962/63 Internationale Moderne Kunst, Rheinhausen, Essen (Intergroup 1962), Bad Godesberg, Belsenkirchen
Polnische Malerei vom Ausgang des 19. Jahrhunderts bis zur Gegenwart, Essen, Stuttgart
- 1963 Wystawa indywidualna, Warszawa SPAM
Rozpoczyna pracę pedagogiczną na Wydziale Malarstwa ASP w Warszawie
- 1964 II Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego, Szczecin
Carnegie Institute, Pittsburg
- 1964/65 Profile IV—Polnische Kunst Heute, Bochum, Kassel
- 1965 Otrzymuje tytuł docenta na ASP w Warszawie
Wystawa Malarstwa Artystów Warszawskich, Wrocław
II Wystawa Plastyki i Sympozjum „Złotego Grona”, Zielona Góra
Porównania, Sopot
Spotkania Krakowskie, Kraków
Wizerunek—Widzenie—Wyobraźnia, Warszawa
Jesienne Konfrontacje, Rzeszów
I Ogólnopolska Wystawa Rysunków, Wrocław
Wystawa indywidualna, Paryż Galerie Lacleche
37 Artistes Polonais Contemporains, Tel-Awiv
V Biennale di San Marino — złoty medal
- 1965/67 Arte Actual de Polonia, Buenos Aires, Montevideo, Meksyk, Hawana
17 Polish Painters, Nowy Jork, Filadelfia oraz inne miasta Stanów Zjednoczonych
- 1966 Orientacje, Warszawa
Festiwal Sztuk Pięknych, Warszawa
III Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego, Szczecin
100 Malingar av Polska Konstnärer, Sztokholm
Exposition de l'Association Internationale des Arts Plastiques, Tokio.

Prace w zbiorach:

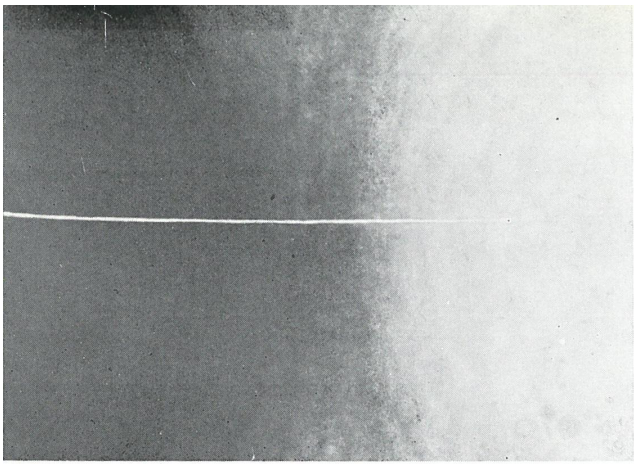
Muzeów Narodowych w Warszawie, Krakowie i Poznaniu, Muzeum Sztuki w Łodzi, Muzeum im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie, Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku, Muzeum na Zamku w Lublinie, Muzeum Okręgowego w Zielonej Górze, Muzeum w Toruniu oraz w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą.

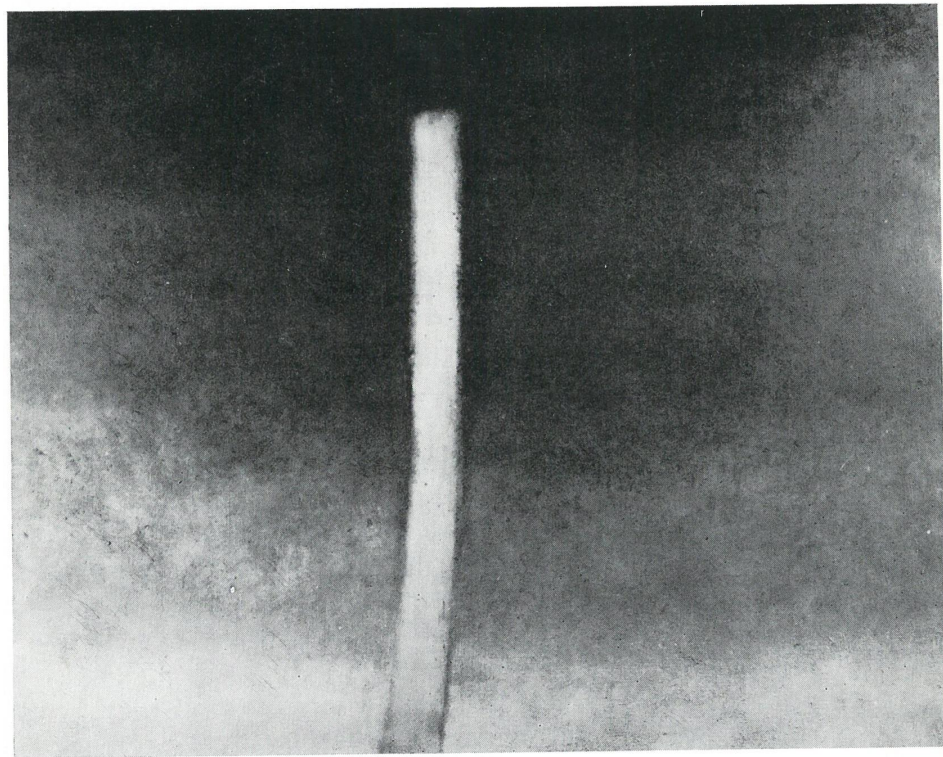

6

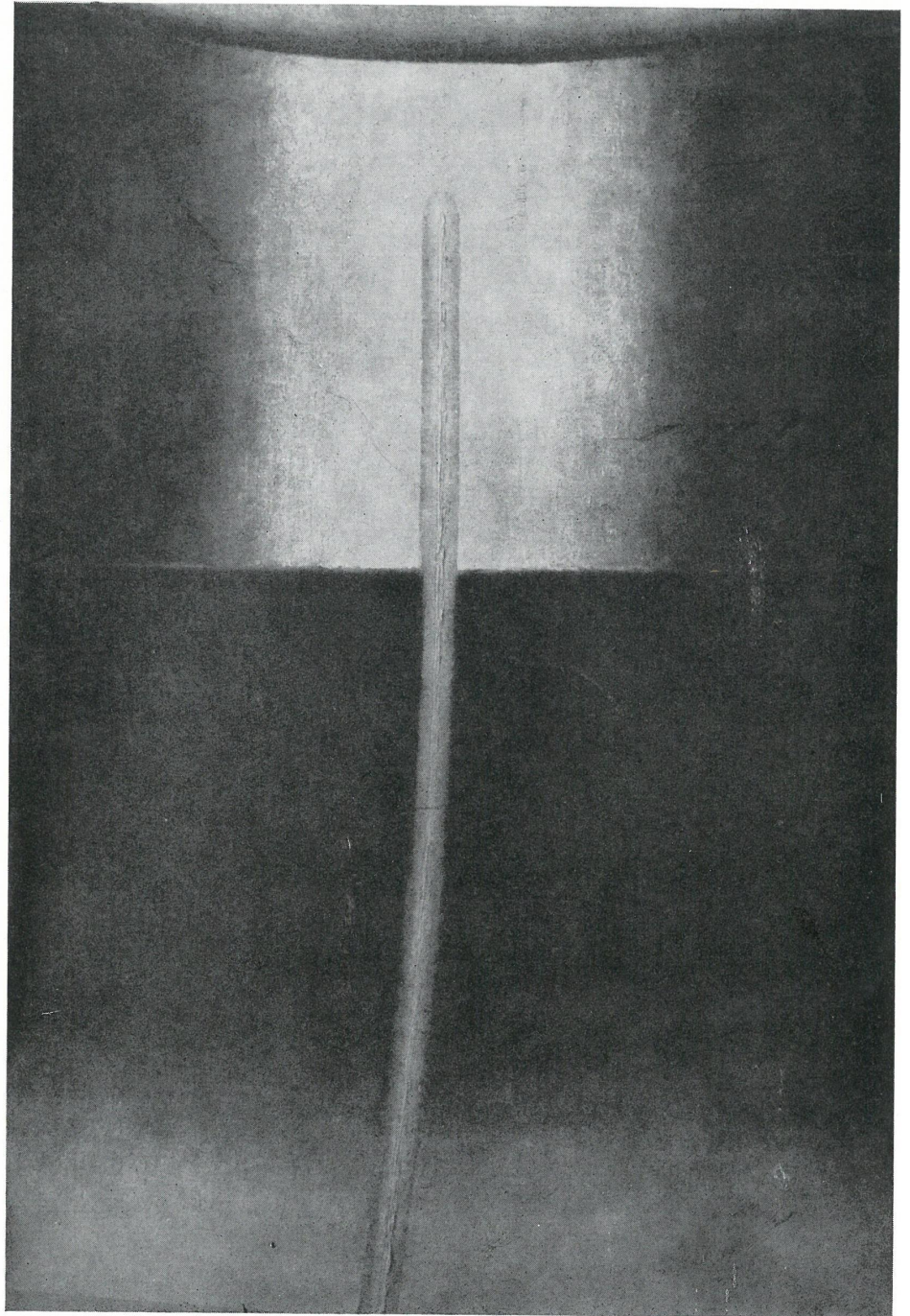

33

23

20

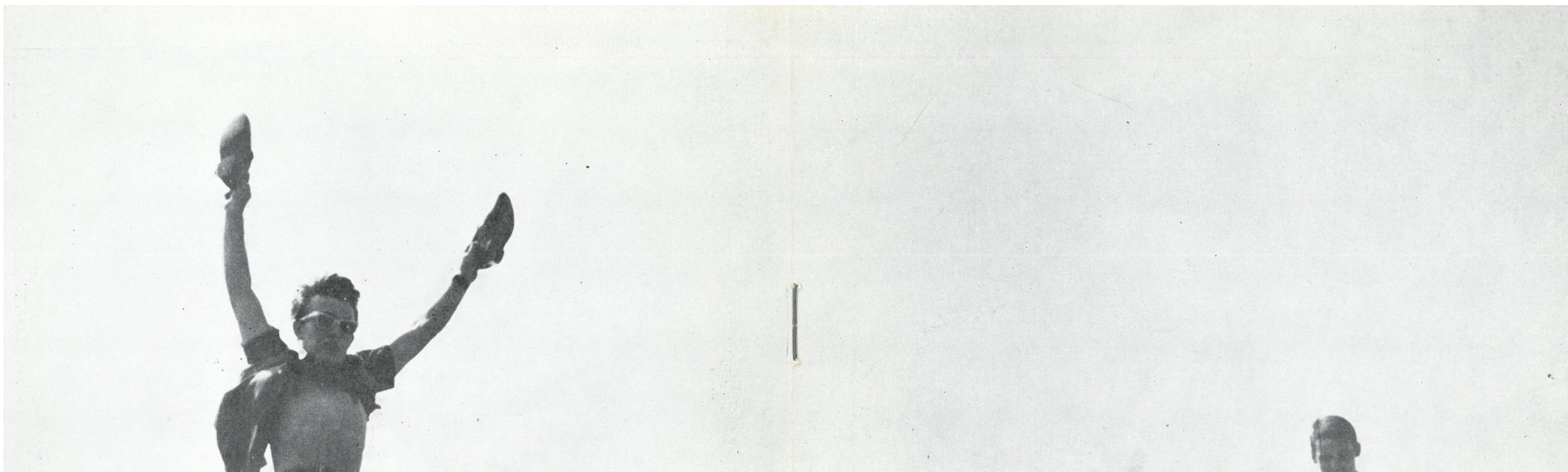

Podobno ulica Pawia jest nudna. Zawsze jednakowo bezbarwna. Szara. Ulica zakurzonych wspomnień, samotnych ludzi. Z przewodów elektrycznych zwisa latawiec. Baraki wrosły w błoto. Koło słupa wielki pies z małą babcią na smyczy. Obok niej przechodzi dziewczyna. Ma zielone klipsy, białe pończochy — i jest nowoczesna.

Babcia nosi szafirowe kolczyki, czarne pończochy — i też była dawniej nowoczesna. Czarne pończochy miały kiedyś inny kolor, nim je przefarbowano. Wówczas nogi podnosiły się w górę w takt „karioki”. Dusze były nagie. Szatan smutny, zaś absynt dostępny w cenie dla niektórych poetów.

Coraz trudniej pisać o samym malarstwie — coraz łatwiej o malarzach. Dzieje się tak chyba dlatego, że malarzy przybywa, a ubywa obrazów. Coraz trudniej pisać o samych realizacjach — coraz łatwiej o programach. Dzieje się tak chyba dlatego, że nie zawsze kreacje artystyczne są ostatecznym celem; niekiedy stanowią one jedynie dokument ilustrujący poszczególne etapy powstawania koncepcji teoretycznych.

Ktoś podchodzi do dziewczyny. Opowiada z przejęciem, że właśnie spotkał Tragarzy Nowoczesności. Wędrowali podobno ulicami wielkich i małych miast. Nieśli swe plastikowe marzenia, swe tęsknoty za Entropią, rozdawali broszury z aforyzmami panny Colette, spekulowali na ludzkiej naiwności, uczyli wrony ponurego

krakania: świat jest w stanie katastrofy! Niech żyje dezindywidualizacja!

Nie bez powodu dumni jesteśmy ze współczesnego scjentyzmu. Pamiętać jednak należy, że już Seurat ogłosił triumf systemu nad wyobraźnią. Kwiaty, rosnące dziko w ogrodach Baudelaire'a, przesadził na symetrycznie wycyczone rabaty. Był jednak Seurat na tyle ostrożny (lub na tyle rozsądny), że system swój wcielił w malarstwo. Dziś często postępujemy odwrotnie. Może to właśnie jest aktem odwagi?

Tragarze handlują artystycznymi doktrynami, gumą do żucia, talkiem, sztuczną biżuterią, tragizmem nylonowego pesymizmu, środkami antykonceptyjnymi...

Jeden z nich przyszedł nawet do mnie do pokoju. Wyciągnął z worka plik papieru pakunkowego. Cóż miałem robić? Kupiłem na odczepnego. Może się przydać w moim gospodarstwie. Kiedy po jego odejściu rozwinąłem rulon, spostrzegłem ze zdumieniem, że papier był miejscami zapisany. Zacząłem odczytywać gryzmoły: niech żyje dezindywidualizacja... świat jest w stanie ka...

Rozszerzyliśmy granice rzeźby aż po „struktury pierwotne”, aż po niesprecyzowaną bliżej domenę „form przestrzennych”. Rozszerzyliśmy granice obrazu aż po audio-wizualne kompozycje, aż po panoramy, żywe obrazy, „happeningi” i „undergroudy”. Może to właśnie jest aktem odwagi?

Taka nieuczciwość! Sprzedał mi podstępnie swój utwór. Znowu zostałem nabrany — w imię nowoczesności!

Ze złością darłem papier. Potem chwyciłem porwane strzępy wybiegając na ulicę. Chciałem dopędzić Tragarza i zwrócić mu makulaturę. Do zawijania własnych myśli potrzebne mi są przecież czyste kartki.

W chaosie przeciwstawnych pojęć ginie „tradycyjny” obraz. Taki zwykły malowany obraz: abstrakcyjny lub realistyczny, dosłowny lub metaforyczny, obraz obciążony anegdotą lub tylko radujący oko.

Wybiegłem więc na ulicę, ale w międzyczasie znowu wypadł jakiś jubileusz, wielka rocznica, święto, pochód. Zmieniono więc nazwę ulicy. Stanąłem oczywiście bezradnie. Zmyliłem kierunek. Wszyscy ludzie wokół robili to samo. Zmieniali kierunek. Coraz częściej słuchać było jęśliwe zawodzenia: oddajcie nam ulicę Pawią! Ulicę zakurzonych wspomnień! Splowiałego życia!

Ktoś wpadł na pomysł, by planować uczucia. Wówczas „zaprogramowano” rzeźby, „zakodowano” obrazy, plastykę zaliczono do dziedzin objętych ścisłą kontrolą teorii informacji. Na wystawach pojawiać się zaczęły prace będące diagramami nieistniejących obrazów. Cybernetyczne żółwie wysiedziały swe pierwsze jaja.

Za późno! Pies zaciągnął babcie do domu. Dziewczyna zmieniła kolor pończoch. W szalecie zakładano właśnie neony. Na jezdni

dziury zasypywano trocinami. Cywilizacja wtargnęła do bramy: uwaga, klucz u dozorczy!

Kogoś innego przeraziły schematy; należało za wszelką cenę wystąpić przeciwko życiu wtłoczonemu w układy uporządkowane. Skrzyknęli się programowi buntownicy organizując w Londynie pierwsze Sympozjum Destrukcji w Sztuce. Ale i tam zabrakło obrazów. Był tylko gest protestu przeciwko sztuce zmechanizowanej. Jaja cybernetycznych żółwi poleciały w stronę widowni.

Kiedy odnalazłem wreszcie zgubiony kierunek — Tragarz stał już daleko przy budce z piwem. Właśnie podnosił kufel do ust. Podbiegłem do niego zdyszany. Odwrócił się, słysząc moje wołanie. Zobaczyłem wówczas nieznaną mi twarz — wielką, bladą, spłaszczoną. Okrągłą twarz z nieruchomymi oczyma. Od długiego dźwigania ciężarów wyrósł mu potężny garb.

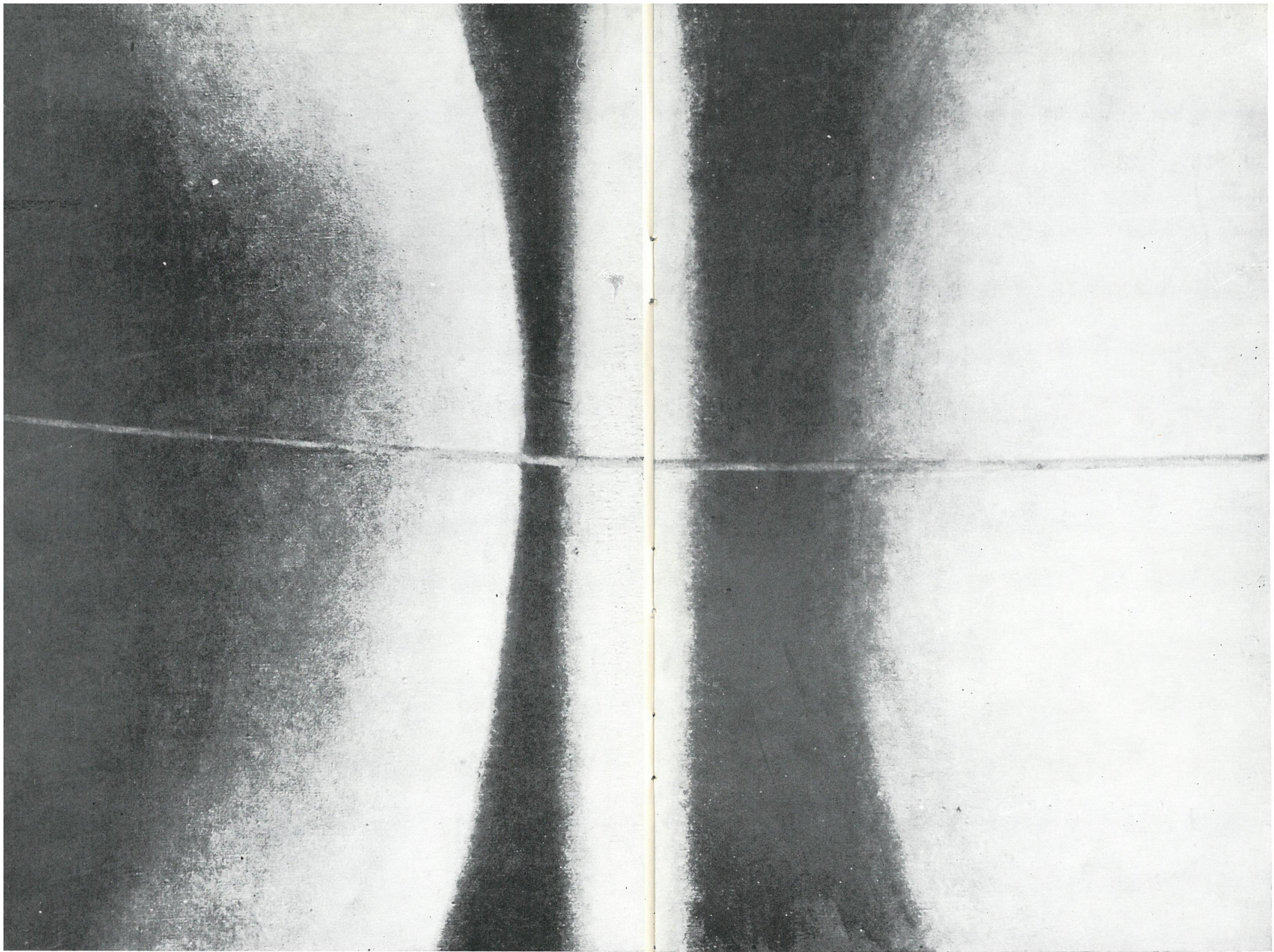
Tak, to był już inny Tragarz. Widocznie urodziła się w międzyczasie młodsza generacja. W worku swym dźwigał słoiki ze sztucznym miodem. Aforyzmy panny Colette i portrety Sarraute zdążył już rozprowadzić po domach.

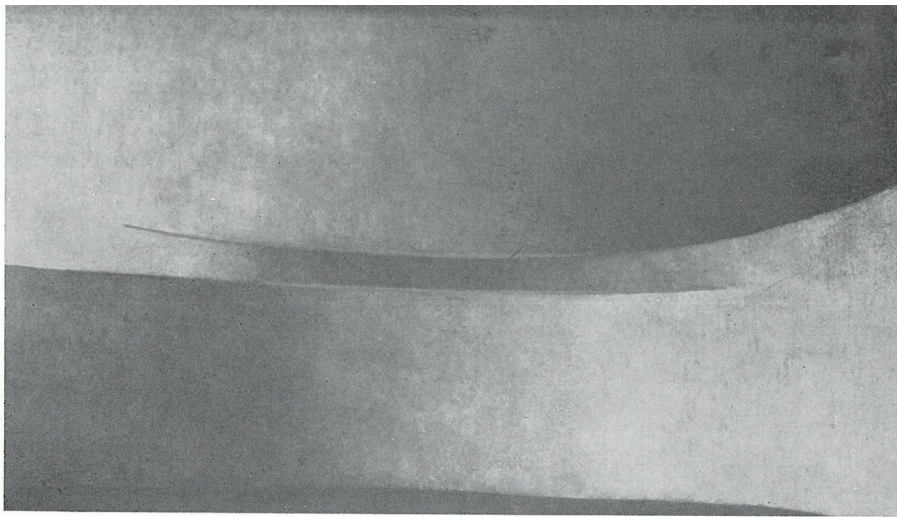
Nie pozostało mi nic innego jak wrócić do pokoju, zapalić papierosa, zasiąść przy stole i porządkować wrażenia. Tak też zrobiłem. Zacząłem od uwag uogólniających: nowoczesność nigdy się nie starzeje. Zmienia tylko kolor pończoch.

Jak zostać malarzem — recepta van Gogha: „Malarzem staje się człowiek przez malowanie”.

Aleksander Wojciechowski

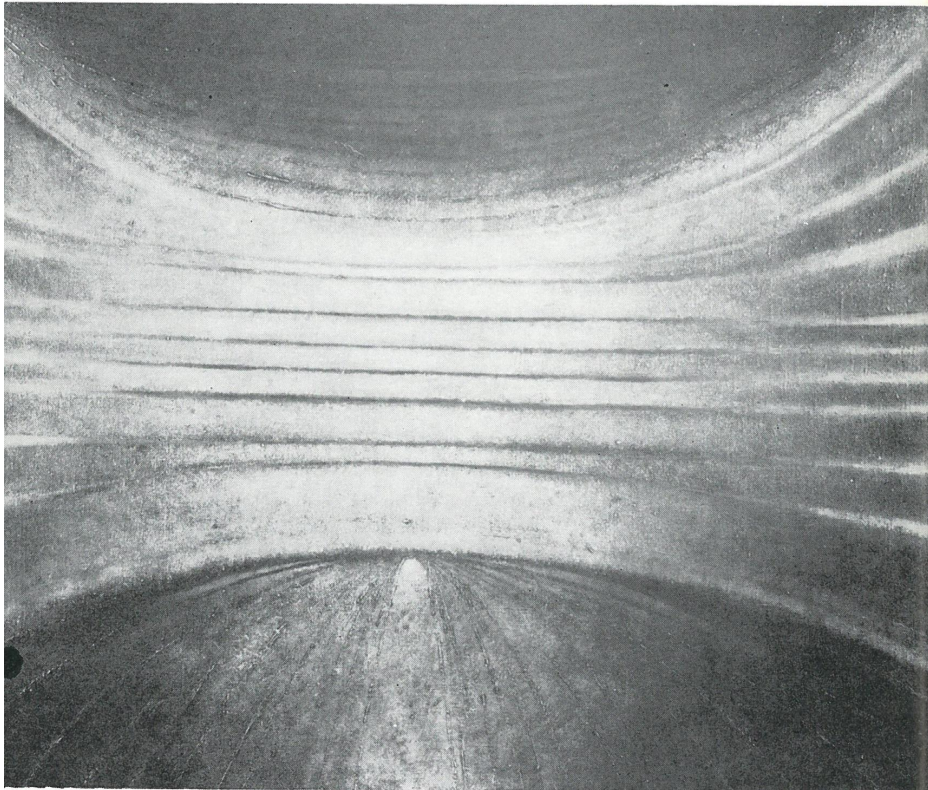

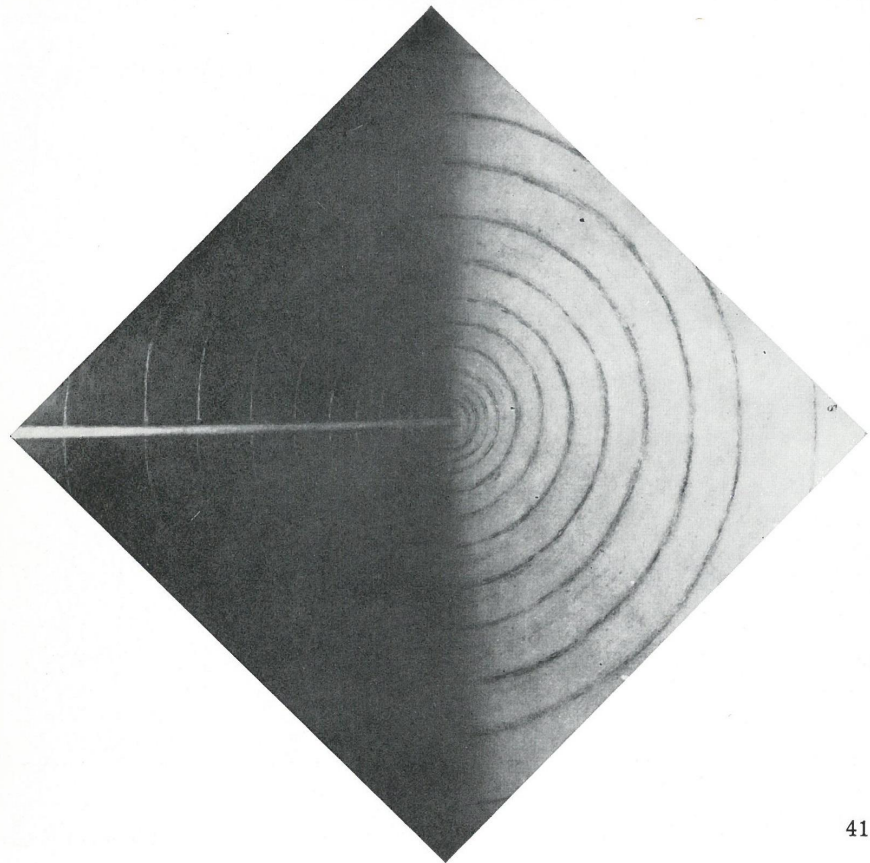

46

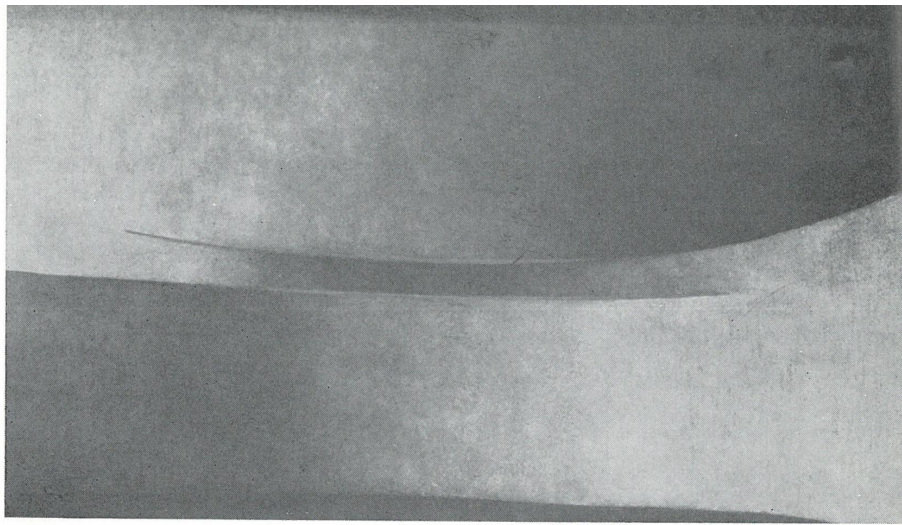
- 64. Rysunek (fragment)
- 6. Obraz CXVII (12 możliwości)
- 8. Obraz CXXIII
- 33. Obraz CLXVI
- 23. Obraz CXLV
- 20. Obraz CXLI (dążąca prosta)
- 48. Obraz CLXV
- 46. Obraz CLXXI (przestrzeń żółta)
- 57. Obraz CCIV
- 41. Obraz CXC (przecięte kręgi)
- 43. Obraz CLXXXIX

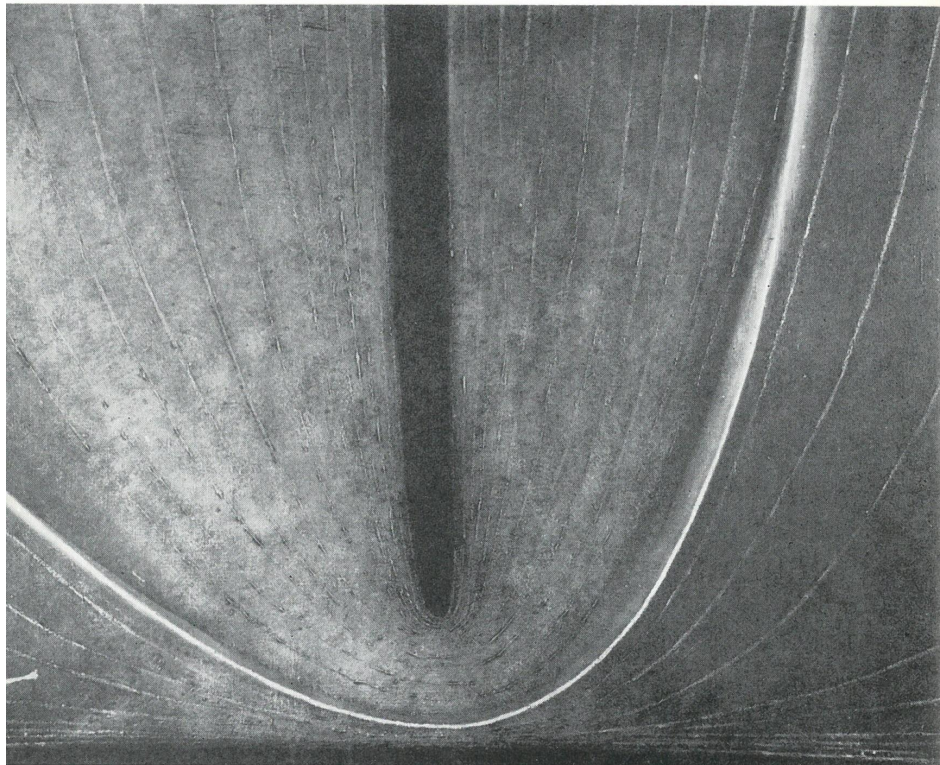
57

41

46

43

64. Rysunek (fragment)

6. Obraz CXVII (12 możliwości)

8. Obraz CXXIII

33. Obraz CLXVI

23. Obraz CXLV

20. Obraz CXLI (dążąca prosta)

48. Obraz CLXV

46. Obraz CLXXI (przestrzeń żółta)

57. Obraz CCIV

41. Obraz CXC (przecięte kręgi)

43. Obraz CLXXXIX

Projekt ekspozycji, plakatu i opracowanie graficzne katalogu: Julian Palka

Redakcja katalogu: Wanda Hackiewiczowa (CBWA)

Zdjęcia: Marek Holzman, Eustachy Kossakowski, Andrzej Millak, Leonard Sempoliński

Zdjęcie artysty: Z. Małek

Redakcja techniczna: Jan Heydrich (CBWA)

Druk. im. Rewolucji Październikowej. Zam. 886/67. Cena zł 10.— T-9

Malarstwo olejne na płótnie

1. Obraz CVI, 1961, 60×80
2. Obraz XCVII, 1961, 140×100
3. Obraz CI, 1961, 135×100
4. Obraz CXI, 1961, 135×135
5. Obraz CXVI (6 możliwości), 1961, 80×60
6. Obraz CXVII (12 możliwości), 1961/62, 85×135
7. Obraz CXV (odwrócenie) dyptyk, 1961/62, 200×135
8. Obraz CXXIII, 1961/62, 100×80
wł. Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie
9. Obraz CXX (12 elementów), 1962, gwasz, 65×60
wł. p. J. G.
10. Obraz CXII (3 kierunki) dyptyk, 1962, 180×135
wł. Muzeum Narodowego w Poznaniu
11. Obraz CXIII (2 kierunki), 1962, 135×250
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
12. Obraz CXIV (2 możliwości prostej) dyptyk, 1962, 215×135
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
13. Obraz CXLIX, 1962, 135×100
14. Obraz CXXVI (poziomy), 1962, 150×130
15. Obraz CXXVI (3 kierunki poziome), 1962, 100×135
16. Obraz CXXVII (3 kierunki pionowe), 1962, 135×100
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
17. Obraz CXXVIII (przeciwstawienie podwójne), 1962, 135×85
wł. Muzeum im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy
18. Obraz CXXIX (2 przestrzenie) dyptyk, 1962, 200×200
19. Obraz CXXXII dyptyk, 1962/63, 300×135
20. Obraz CXLI (dążąca prosta), 1963, 200×135
21. Obraz CXLIII (czerwony), 1963, 200×135
22. Obraz CXLVIII, 1963, 135×135
23. Obraz CXLV dyptyk, 1963, 195×135
24. Obraz CXXII, 1963, 100×80
wł. p. B.
25. Obraz CLXXXII (6 prostokątów), 1963, 135×85
26. Obraz CL (nieudany), 1963/64, 250×135
27. Obraz CXXXVI (4 trójkąty), 1964, 150×150
wł. Muzeum Narodowego w Poznaniu
28. Obraz CLII, 1964, 130×80
wł. Muzeum Okręgowego w Zielonej Górze
29. Obraz CLV (uderzenie), 1964, 198×178
30. Obraz CLIX (równowaga), 1964, 100×80
31. Obraz CLXI (rozdarcie), 1964, 100×80
32. Obraz CLXII, 1964, 150×135
33. Obraz CLXVI, 1964, 100×135
34. Obraz CLVIII (czerwień), 1964, 124×150
35. Obraz CLX, 1964, 135×95
36. Obraz CLIV (czerwona prosta), 1964, 60×135
37. Obraz CLXXXV, 1964/65, 100×80
38. Obraz CLXXX (kompozycja feretronowa), 1965, 6×(100×100)
39. Obraz CLXXXIII, 1965, 100×80
40. Obraz CLXXXI (czarny), 1965, 100×80
41. Obraz CXC (przecięte kręgi), 1965, 150×150
wł. Muzeum Sztuki w Łodzi
42. Obraz CXCI, 1965, 200×150
wł. Muzeum Sztuki w Łodzi
43. Obraz CLXXXIX, 1965, 100×135
wł. Muzeum Sztuki w Łodzi
44. Obraz CXCH, 1965, 100×80
wł. p. P.
45. Obraz CXCH, 1965, 100×80
46. Obraz CLXXI (przestrzeń żółta), 1965, 135×250
47. Obraz CXCV (przenikanie), 1965, 100×135
48. Obraz CLXV, 1965, 135×100
wł. Muzeum Narodowego w Krakowie
49. Obraz CXCVI, 1965/66, 148×100
50. Obraz CLXXXVIII, 1965/66, 135×100
51. Obraz CXCVII, 1966, 100×135
52. Obraz CXCVIII (biel + czerwień), 1966, 150×200
53. Obraz CXCIX (wotywny), 1966, 150×135
54. Obraz CC (muzyka), 1966, 135×100
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
55. Obraz CCI, 1966, 135×100
56. Obraz CLXXXVII, 1966, 150×135
57. Obraz CCIV, 1966, 80×100
wł. p. W.
58. Obraz CCII (poliptyk), 1966, 4×(100×80)
59. Obraz CCII, 1966, 135×200
60. Obraz CCV, 1966, 100×80
61. Obraz CCIX, 1966, 85×145
62. Obraz CCVI, 1967, 125×125
63. Obraz CCVII, 1967, 100×85
- 64—70. Rysunki nr 1—7, 1965, 100×70
dwa rysunki są własnością Muzeum Narodowego w Warszawie